

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDEVARVET

N:r 47. 20 nov.

N:r 47. 4 årg. 1926

Tidevarvet N:r 47

Veckans ledare kräver en uppföstran av Vårt intresse, eftersom detta blir utslagsgivande, då det gäller att använda pengar.

Devinez har sänt Tidevarvet ett färdebrev, Humanisten och barbaren, som handlar om en kosmopolitisk och dock avskild värld på Valhallavägen i Stockholm, betraktad från en, som står bland massan utanför.

Från kasernen till jordbruksskolan är ett uppslag från det Brittiska Imperiets nyligen i London hållna kongress.

Doktor Ada Nilsson fortsätter sin granskning av Folkhälsan och medicinalväsendet med en återblick. Fortsättning följer i kommande nummer.

Gammaltid är en anmälan av Professorkan Bendz' bok om A. U. Bååth av Ellen Michelsen.

En insändare med anledning av Den Blå Boken måste överstå till nästa nummer, då advokat Andén även kommer att fortsätta sin utredning i frågan.

I sammanhang med Centralstyrelsemötet
kommer Lektor Emilia Fogelklou att vid söndagskvällens samkväm tala om Släktlivet och depolitiskalinjerna.

Stockholms Förbundet av Frisinnade Kvinnors Riksförb.
sammanträder
tisdagen den 23 nov. 1926 kl. 7,30 e. m.
Internationella Klubbens lokal
Hamngatan 8.
DISKUSSIONSAMNE:
Positiva åtgärder till förebyggande av asocial sexualitet.
Inledare: Rektor Maria Aspmann,
Doktor Karolina Widerström.

Hostolbröstkaramell
finnes överallt

Smakfulla kransar, alla priser
La fleuriste
Allm. N. 6296, Riks 2550 6 Malmtorgsg.
MAGASIN YVONNE
Enklare och finare klädningar.
Billiga priser Tel.: Norr 5667.
Drottninggatan 20, Stockholm.

En minnesfest inför dagens frågor och framtidens.

Skåneförbundet av F. K. R. samlas i Eslöv.

Angående den gifta kvinnans rätt till innehav av anställning i samhällstjänst, hävdar mötet den uppfattningen, att behörighetslagens princip om kompetens och skicklighet — sålunda ej kön eller civilstånd — är riktig såsom anställnings- och befordringsgrund. Varje kvinna, gift eller ogift, bör sålunda hava den mänskliga rätten att antaga det arbete för vilket hon har förutsättningar och kompetens och vilket står henne till buds.

Hilma Borelius

Elisabeth Nilsson.

Anna T. Nilsson

Sigrid Hjelm-Elovson

Det gamla Skåneförbundets kallelse till en dags återuppståndelse hade ej förklingat ohörd. Från Skånes alla håll och kanter hade man söndagen den 14 november samlats i Eslöv till meningsutbyte och samvaro.

Efter ett hälsningsanförande av fröken Walborg Bergström, som därvid särskilt vände sig till förbundets äldsta medlem, fru Kristina Borg, Hälsingborg, vilken blev föremål för en spontan hyllning, valdes till ordförande för mötet hovrättsnotarien Elisabeth Nilsson, Malmö.

Docenten Hilma Borelius, som kallat sitt anförande "Återblick och kringblick", gav i klar, logisk form några glimtar från de gångna decenniernas kvinnorörelse, såväl ifråga om rösträtt som andra kvinnosakliga önskemål, vilka smänigom en hel del av dem blivit stadfästade genom lag, utan att vi därför kunna sägas vara färdiga med kvinnorörelsen.

Om "De senare årens fredsarbete" talade fröken Anna T. Nilsson, Mal-

mö. Tal. framhöll hur som fredsrorelsen går fram på olika vägar, den medvetna, planmässiga genom Nationernas Förbund och den mera folkliga, i form av krigstjänstvägran och andra direkt personliga insatser.

Till diskussionsämnen för dagen hade valts "Gift kvinnans anställning i samhällstjänst" samt vad referenten för korthetens skull vill kalla "Prostitutionsproblemet". Hovrättsnotarien Nilsson hade åtagit sig att inleda den förstnämnda frågan och gjorde det med sedvanlig kraft och övertygelse. Den synnerligen livliga diskussionen blev av stort intresse och uppkallade en hel del talare, bl. a. hovrättsnotarien Ester Sandberg, fröken Hulda Lundh och skolköksinspektisen Gertur Bergström, som i någon mån reserverade sig mot en del uttalanden i inledningsanförandet. Diskussionen utmynnade slutligen i ovanstående resolution.

Slutligen redogjorde hovrättsnotarien Sigrid Hjelm-Elovson, Lund, för

Mötet anser det av Hr von Koch framlagda förslaget till lag om behandling av vissa arbetsovilliga och samhällsvådliga i vad det rör prostituerade kvinnor icke vara tillfredsställande utan uttalar önskvärdheten av att frågan om dessa avskiljes från lagstiftningen om lösdrivare i övrigt samt att den blir föremål för förnyad utredning.

vissa delar av lösdrivarlagen, av vilken särskilt prostitutionsproblemet skulle ligga till grund för det blivande meningsutbytet. Efter en välbehövlig middagspaus, varvid fröken Elisabeth Nilsson ägnade några varma minnesord åt dem bland förbundets medlemmar som skördats av döden, upptogs förhandlingarna ånyo. Diskussionen om prostitutionsproblemet blev kanske dagens mest givande. En mängd belysande inlägg gjordes, bl. a. av fröken Walborg Bergström, d:r H. Christer-Nilsson, Hälsingborg, docent Borelius, fröken Hulda Lundh och fröken Elisabeth Nilsson. Sedan olika förslag till resolution framlagts och förkastats, enade man sig slutligen om ovan anförda uttalande i ämnet.

Bland de säkerligen till närmare ett 80-tal uppgående mötesdeltagarna fanns i avskedets stund säkerligen icke mer än en mening om dagens sammankomst: att den varit givande, nyttig, ja nödvändig!

Elsa Alkman.

Från kasernen till jordbruksskolan.

Man må diskutera snart sagt vilket ämne som helst, det må vara av social, etisk, ekonomisk eller politisk natur, så kommer man in på arbetslösheten. Det är en mara, som rider alla Europas stater och överallt är det dagens mest brännande problem att finna en väg ut ur våra olidliga förhållanden. Norges Kvinder, som nyligen diskuterat de praktiska svårigheterna för arbetslösa industriarbetare att övergå till jordbruket säger bland annat i denna fråga.

Teoretiskt råder det inga meningsskiljaktigheter på denna punkt, alla äro vi överens om att den överflödiga arbetskraften inom industrin måste föras tillbaka till jorden, till kolonisation och brytande av ny bygd. Men i praktiken är det förfärligt svårt att finna en framkomlig

väg, när det i främsta rummet rör sig om att skaffa pengar. Skall det förslå någon vart — även i jämförelsevis små förhållanden — fordras det dryga summor, som endast kunna återbetalas mot i bästa fall långsamma avbetalningar.

I England tycks man ha nått längst, när det gäller att omsätta teorin i praktiken. Detta land har sina väldiga, orörda vidder i andra världsdelar, framför allt i Australien, Kanada och på Nya Zeeland att anvisa åt sitt befolkningsöverskott. Som man också kunde vänta, är det detta spörsmål, som först och främst har dryftats på det brittiska imperiets rikskonferens. Och man tycks också ha uppnått mycket betydelsefulla resultat.

Med Kanada har det slutits en

överenskommelse, som innebär, att 3,000 familjer skola emigrera och bosätta sig i Kanada. De villkor dessa kolonister få äro mycket fördelaktiga. Kanada förpliktar sig att ge byggnaderna en fullt uppbuktad och beboelig farm och dessutom ett kontant tillskott på 300 pund för inköp av bohus och redskap. Hela värdet för farmen beräknas till 1,000 pund. Men i villkoren ingå, väl att märka, att det hela skall återbetalas under loppet av 25 år, dock icke med mera än 70 pund pr år.

Denna överenskommelse är dock ett intet i jämförelse med den, som slutits mellan England och Australien och som väl är det mest storstilade experiment på befolkningspolitikens område, som någonsin gjorts. Över-

(Forts. å sid. 4).

Humanisten och barbaren.

En resande sitter i en järnvägskupé med biljett, pass och bagage och läser en bokverms berättelser "om några av sina levnadshändelser, upptäckaräventyr och kärlekshistorier" som alla försiggätt i ett bokrum på Valhallavägen där världens förnämsta andar bo, var mellan sin pärm. Det är naturligtvis Klara Johanson och ingen annan, som reser på detta förnäma sätt och i det förnämsta sällskap. I en nyutkommen bok, kallad Det speglade livet, vilken titel anger en mycket anspråkslösare uppfattning om diktnens väsen än vad innehållet gör, har hon samlat några av dessa resebeskrivningar. Resanden i kupéhörnet har fått dem med till sällskap på vägen, och landet hon rullar igenom försvinner för henne, medan hon försöker följa med på dessa utflykter. Hon har kolossal roligt, men vet, att hon inte har så roligt som hon skulle ha, om hon tillhörde resemarkalkens eget skrä, humanisterna. — Varför, tänker hon, förkrossas jag inte av denna lärdom och det fina högmodet att på en enda rad antyda forskningsmödor och upptäckter, jag som så ofta kokar soppa på en spik? Och hon skratrar åt sig själv, för att hon av läsningen inspirerats att svara med för en gångs skull ett Goethecit: mot andras stora företräden finnes ingen annan räddning än kärleken.

Detta är inte ens ett försök till ett försök till en recension, eller återberättande av vad K. J. upplever samman med Goethe, Emerson, bröderna James, de tyska romantikerna eller de svenska. Ej heller till värdesättning av hennes synpunkter och kombinationer. Nog för att resanden reser rätt långt bort, men ändå. Förutom att det skulle vara omöjligt, så är det upprättigt sagt icke detta höga herrskap som mest fånglar resanden i kupéhörnet. Man är inte alltid beredd att möta Goethe, icke beredd och icke värdig. Däremot försjunkar den resande då och då i betraktelser över det levande exemplar av humanisternas sällsamma släkte, som författat denna bok.

Vilken underlig fågel är icke humanisten, som sitter i sitt bokrum år efter år med det mest utvalda sällskap vår kultur har att bjuda på, ett sällskap som alltid är tillmötesgående och redo för samtal och hövligare och jämlikare än de vanliga människorna. Och som umgås med böckerna för sällskapets egen skull, "för att vinna orientering i olika sfärer, hemmastaddhet i ett tidevarvs andliga luft" allt icke för att meritera sig till examen, eller ämbete eller för att återge det lästa för andra.

Utgår dock ur bokrummet en skapelse till människorna utanför som t. ex. Fredrika Bremers nya gestalt gjort det från Klara Johanson, så sker detta på ett helt annat sätt, än när det skrivs en bok om en litterär figur, det är en akt av växande, och den nya inkarnationen blir oemotståndlig och måste accepteras. Hur har inte den nya Fredrika Bremer överflyglat även Selma Lagerlöfs mamsell Fredrika, ingen nöjer sig längre med att se henne som de gamla mamsellernas skyddshelgon, hur vacker bilden må vara som poetisk syn.

Där finnas vissa teser i denna bok, som uppkalla läsaren till reflexioner över olika sätt att leva och uppleva, över "det verkliga livet" (som K. J. förser med citations-tecken) och det speglade livet, över humanisten och barbarer. Konstens väsen är att förändliga livet och på så vis vinna inträde däri, är en tes, som i denna bok fått en fin formulering och exemplifiering. Men när barbaren följt med på denna sats, blir han plötsligt motspänstig inför paradoxen att endast den gärning, som räkar komma in i litteraturen blir odödlig. Dock det borde man kanske icke säga, när han icke är beredd att lägga fram sin egen förnimmelse av odödlighetens ström och dess väg genom liv och gravar och böcker och kulturer. När barbaren läser om massan som utanför Valhallavägen "sorlar efter en ny uppenbarelse" och som intet vet eller vill veta "att så många profeter vi tills vidare behöver redan finns

(Forts. å sid. 4).

Husmoderns arbete

består till icke ringa del i utväljandet av de bästa inköpskällorna. För livsmedel är valet lätt. I våra 129 butiker gäller principen: högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumtionsföreningen Stockholm m. O.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1, 2 tr., Stockholm.

REDAKTÖR:
Elin Wägner.

Mottagningstid kl. 10—11.
Telefon Norr 4842.

EXPEDITION:
Telefon Norr 28243.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3:50,
kvartal kr. 2.—. Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:
per millimeter
Textsida eller särskilt be-
gård plats 22 öre
I text 20 „

Rylander & Olssons Boktryckeri
STOCKHOLM 1926.

**Tidevarvets
Rådfrågningsbyrå**
för föräldrar
Slussplan II
torsdagar 9.30—10.30 f. m.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmorgsgatan 3, Stockholm.
Telefon 244 88, Norr 244 19.

Familjerätt. Hyresärenden. Testa-
menten. Bouppteckningar. Förfrå-
ningar från landsorten besvaras om-
gående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Isenh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges
Advokatsamfund.
Lilla Vattug. 14. Tel. 7576, Norr 183 36.
STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje- och arvsaker,
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlandsgatan 8—10, Stockholm.
Tel. 147 99, N. 101 50.

Infört genom
Stockholms Läkarförening

Dr Harald Österberg

Inväntes sjukdomar,
Lung-, mag- och tarmsjukdomar.
Hantverkaregatan 18—20, 2 tr., hiss.
(invid Kungsholmsborg).
Mottagn. vard. 3.30—5, sönd. 10.30—
11 samt enligt avtal pr tel.
Kungsh. 20 40.

Doktor Inez Laurell

Sibyllegatan 9 - Sthlm. Tel. 741 71.
Homeopatisk behandling
Tid för mottagning beställs per
telefon, helst 9.30—10 fm.

Doktor Fähræus

Hår- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar
Karlavägen 48, Stockholm.
Mottagning enl. överenskommelse per tel.
707 18, kl. 10.30—12.

Elektro-Medicin

Kungsgatan 13. Tel. N. 24465.
Förnämligaste Fysikaliska Badkuranstalten i Sthlm.
Rabatt-Prislista.
Diatermi från 2.25
Kvartalsbad 1.60
Hottluft 2.00
Fyrcell 2.00
Turkiskt bad (beställes per tel.) 1.50
Induktion från 2.50
Ljusbad o. Massage 3.75
Elektr. karbad 2.50
Medicinska bad 2.50
Lokal Massage 2.00
Helmassage 3.25
Leg. läkare. Kostnadsfri konsultation.
Dir. Caj Kihlström, Sjukgym., Kgl.

Vita Korsets

Sjuk- o. Operationsavdeln.
Brunkebergstorg 11 (f. d. Florag. 12).
Tel.: Förest. N. 12 50, Avd. 97 56.
Obs! Ej ändrade telefonnummer.
Se katalogen.

Vårt intresse.

I sin ledare av den 11 nov. behand-
lar "Arbetaren" de arbetslösa bo-
stadsfråga och belyser där de bjärta
motsatserna emellan lyxen och nöden
— hur somliga få vandra utan tak
över huvudet eller stuvats in i osmak-
liga hyreskaserner allt under det att
samhället uppför dyrbara byggnader
för fåfänga och tillbedjan. I en an-
nan artikel i samma tidning anföres
att Stockholms stad för att utöva
vårdskap genom sitt stadskollegium
under 1925 offrade över 80,000 kr.
till fester i Gyllene salen i Stadshuset
under det att stadskollegiets utgifts-
post till de arbetslösa belöpte sig på
1,650 kr. Låt vara, att enligt senare
upplysningar denna summa endast
gick till organisationskostnader för
den kommitté, "som haft till uppgift
att upplägga riktlinjer för den fram-
tida arbetslöshetspolitiken" och däre-
mot till nödens bekämpande anslagits
750,000 i årets budget, så kvarstår
dock en förfärande proportion mellan
vad som åtgått å ena sidan i represen-
tationskostnader, å den andra till li-
vets nödtorft för de arbetslösa. En
förhöjning med dryga 10 % på den
senare summan skulle säkert inte be-
tyda en oväsentlighet.

Det är det gamla problemet, som
alla tiders människor från äldsta da-
gar och intill nu ha stått inför, utan
att kunna lösa! Och varför har det
inte kunnat lösas? Dels därför att
det inte är så enkelt, som man med
nöden inför ögonen skulle kunna tro,
dels därför att människorna alltid
bygga upp former varigenom de binda
sig själva. Det är inte så enkelt, ty
allting som är dyrbart kan inte kallas
för synd. All kultur, all bildning, all
konst äro andliga värden, som måste
spridas och bevaras, användas och ut-
nyttjas för allas skull. Och det kan
inte ske utan timpliga kostnader. Men
var går gränsen? Vad är lyx? Det
är nog omöjligt att bedöma utifrån.
Skulle man tänka sig den gränsen,
måste den likväl gå utanför allt skryt
och skravel, den måste också söka sig
fram, så att den lämnar rum för ut-
tryck och motsvarighet åt livets ljus
och glädjepunkter, åt dess andliga
rikedom, åt högtid och feststämning.
Men det står utom mänsklig förmåga,
att säga var den gränsen går.

Men å andra sidan — detta förhål-
lande minskar ingalunda samhällets
ansvar gent emot sina medborgare, ej
heller de enskildas ansvar att förvalta
sina pund. Och man kan inte annat
än instämma med tidningen ifråga att
det vore mera kristet att uppföra hus
åt de bostadslösa än att bygga stora,

Från läktaren.

Trädgårdsstugorna under debatt.

På sista tiden har ägnats mycken
uppmärksamhet åt ett förslag till upp-
förande av småstugor i ett par av
Stockholms förstäder. Förslaget, som
framtagits av stadskollegiet och bak-
om vilket fastighetsnämnden stod en-
hälligt, innebär följande: För att lätta
bostadsbristen och samtidigt kunna
bereda obemedlade familjer möjligh-
het att bilda egna hem skulle Stock-
holms stad förmedla lån i och för
byggande av 200 småstugor ute vid
Bromma och Brännkyrka. Kostnaden
pr stuga beräknas till omkring 8,000
kr. Lån skulle beviljas uppgående
till 90 % av omkostnaderna. Åter-
stående 10 % skulle bestridas av den
byggande själv och kunde erläggas i
form av arbetsprestation. Man tänkte
sig nämligen, att de blivande ägarna
till småstugorna skulle bygga sina hem
själva. Staden skulle tillhandagå med
standardiserat byggnadsmaterial samt
med råd och anvisningar vid uppfö-

dyrbara kyrkor. Det vore väl det enda
naturliga. Men vi ha fastnat i dog-
mer och se inte kristendomen för
statskyrkan. Man förstår också, att
det icke kan tilltala flertalet av Stock-
holms stads skattedragare att bidra
till en mängd fester för personer, som
äro dem likgiltiga, under det att
många av stadens egna innevanare får
svälta. Nu säger man, att det måste
representeras, för stadens, för lan-
dets skull. Och det skall icke förnekas
att det ligger något däri, den berömda
svenska gästfriheten skulle el-
jes kanske inte prisas så utomordentligt
i grannländerna, ja, låt oss säga,
att vi själva skulle tycka, att det såge
bra illa ut, snällt och tarvligt. Men
vem vet, om det inte vore rätt-
färdigare inför Vår Herre. — I fall
vi inte ha råd med båda delarna. Ty
det är också sant, som "Arbetaren"
skriver, att nog finns det pengar, när
man vill.

Det var någon, som sade, att det
är aldeles naturligt, att man ger sina
pengar till det, som mest intresserar
en. Det är riktigt. Men då ligger
det också ett oerhört ansvar i hur
samhället föstrar sina medborgares in-
tresse, de medborgare, som
skola bestämma över sina
och samhällets tillgångar.
Det är inte endast fråga om privat-
intressen, som kunna tillfredsställas
så eller så, det gäller människors
ve och väl genom tiderna.
Skam över det samhälle, som intresse-
rar sig för att uppföra stora offent-
liga palats, som skola synas och pråla
för eftervärlden, men lämnar sina egna
hemlösa!

randet. Amorteringen föreslogs till
40 år. Stadskollegiets förslag upptog
en hemställan om att 735,000 kr. mät-
te upplånas ur stadens bostadslåne-
fond.

Frågan behandlades i måndags av
stadsfullmäktige. Debatten räckte i
fyra timmar, och för den som satt på
åhörarläktarn gav den mycket att tän-
ka på.

Man skulle kunna likna en sådan
fråga vid ett isberg, där den del som
är synlig och som blir föremål för
observation, är liten i förhållande till
vad som ligger under. Hela livs- och
sambhällsaskådningar ligga dolda i
det sätt, på vilket olika människor
angripa problemet.

Själva saken, som låg på botten av
stadsfullmäktiges debatt i måndags
kan sammanfattas i frågan: Vore det
berättigat att gå ut ifrån, att olika
kategorier av människor kunna ha
samma anspråk på livets nödtorft, i
detta fall på bostäder? Eller är det
en gång för alla sagt, att somliga män-
niskor måste ha bekväma och rymliga
bostäder, medan andra kunna reda
sig med det mest knapphändiga tak
över huvudet? Kanske har det bara
blivit en vana att tänka så, en vana
som man bör begagna tillfället att
komma ifrån.

Det främsta argumentet mot lån ur
bostadslånefonden som kom fram under
debatten var att staden iklädde sig
för stor risk genom den höga låne-
ränsen. Man fruktade att få folk
till stugorna, som aldrig skulle
kunna fullgöra sina skyldigheter med
återbetalning etc. Det vore därför
bättre att sänka lånegränsen, varigenom
defattigaste sovrades ut, och man
fick en mera solid spekulant-
krets att göra med.

Detta är den ena sidan. Stadens
finanser träda i förgrunden, vilket ju
är naturligt när det gäller en ekono-
misk fråga. Den andra sidan belyses
av de siffror, vilka borgarrådet Sand-
berg anförde. 120 familjer, motsvarande
cirka 500 personer bo ännu i
nödbostäder. 400 familjer bo i kolo-
nistugor. Ett stort antal människor
ha bostäder som utdöms av hälso-
vårdsmyndigheterna, och inneboende-
systemet tillämpas i stor utsträckning.
Att det behövs flera bostäder är alltså
klart. Vidare har staden för de
s. k. nödbåsen i Voltas verkstäder be-
talat 1,100 kr pr familj. Omkring
100 familjer ha varit inhysta i dessa
nödbostäder. Utom de stora utgifter-
na för staden, har livet i nödbåsen na-
turligtvis kostat oerhört för såväl de
enskilda själva som för samhället på
grund av minskad arbetsförmåga, svår-
ighet att upprätthålla sin moraliska
standard, dålig hygien etc. Allt detta
har man haft råd till. Man kunde
också ha råd till något bättre.

Men detta att så många människor
varit husvilla, att många ännu sakna
varje tillstymmelse till ett hem tycks
leda till, att man tycker att varje ut-
väg, som äminstone skaffar dem nå-

Rekommendera MISS BLANCHE till
gäster och alla edra bekanta!

Den bästa 10-öres CIGARETTEN.

got slags bostad, är god nog och till-
räcklig.

Borgarrådet Juhlin-Dannfelt före-
slog att besparing kunde ske genom
att bygga stugorna så enkla och bill-
liga som möjligt, och att man inte
skulle införa vatten- och gasledningar,
kanske inte ens avloppsledning. Som
borgarrådet sade finnas många
invånare i förstäder som sakna så-
dana saker, "naturligtvis med oppoff-
rande av varje personlig bekvämlig-
het, men det går."

Det är klart att det går, för det går
att bo i nödbås och det går att bo un-
der så obekväma förhållanden som
många, många av landsbygdens invä-
nare göra. Man kan mycket väl bära
vatten från en pump eller brunn och
reda sig utan avlopp. Men det är
otäckt att höra en man, som säkert aldrig
bott i nödbås, stå och ta så för givet
att "de andra" kunna hålla till godo
med vad som helst. Det är ju här
fråga om människor som fylla sin
uppgift i samhället lika väl som alla
andra. Det är inga mindervärdiga el-
ler odugliga utan arbetande männi-
skor, och det är ju fråga om lån, som
skola återbetalas.

Förresten kan den som inte varit i
nöd för ett hem, inte veta hur myc-
ket det betyder för livsglädje, arbets-
förmåga, sparsamhet och ordentlig-
het att till sist få ett.

En glimt av vad som ligger bakom
just trädgårdsstugeformen för dessa
bostäder, att den är ett större och
vinterbonat format av koloniträdgår-
den, med allt vad detta innebär av hälsa,
glädje och täppans bidrag till hus-
hållet, lyste fram, då några av stadens
fullmäktige, som själva varit kolonister
talade om hur det kändes, att om
nätterna och söndagarna själv bygga
upp sitt hem. Det kärleksfulla arbete
man lagt ner på stugan och tomten
binder en för alla tider vid den världen.
Det är ett offer att behöva lämna
den.

Stadsfullmäktige avtog slutligen
förslaget om lån ur bostadslånefonden.
I stället antogs ett av borgarrådet
Åkerman framställt kompromiss-
förslag: Trädgårdsstugorna beslöt
med lån upptill 90 % för uppförandet.
Doek hänvisades de lånesökande
till tomträttskassan, som utlånar på
för staden förmånliga villkor, men
höjer kostnaderna för den enskilde
låntagaren med cirka 3,000 kr. Vill-
koren för de lånesökande ha sålunda
skärpts, vilket kommer att höja grän-
sen för dem som kunna vara med.

Ingen av de kvinnliga ledamöterna
av stadsfullmäktige yttrade sig. Hade
de verkligen inga synpunkter? C.H.

Werners Sjukhem

Linnégatan 7, 5 tr., Stockholm.
Mottager alla slags medicinska sjukdoms-
fall, Diet och badbehandling efter läkares
ordinationer.

Måltidsinackorderingar med diet mottagas.
Innehavare: Röda Korssystemen
Tel. 742 60. Märta Paues.

Mödrar!

Pröva mina vackra babyutstyrselar till kr.
8:—, 10:— och 15:—. Lakan och örn-
gott av noblessväv m. äkta Vadstenaspes-
sar kr. 7:50. Mönster följer.
Fru A. MELKERSON, KARLSKRONA

ASTRAS
Barnpuder

Antiseptiskt ströpulver mot
hudlöshet och sårnader hos
spädbarn. Helande och smärt-
stillande vid liggsår, skavsår
och dylikt.

Burk med strölock

Kronor 1:—

Försäljes å apotek och i tekniska affärer

Mot rynkor

Crème Anti-Rides Lybros
du Dr. Byl,
absolut tillförlitligt medel mot rynkor.
När och fyller ut rynkor kring ögon,
pannan o. mungiporna. Massor av er-
kännande. Pris 4:50 + porto.
Till landsorten mot postförskott.
A.-B. FRANSKA PARFYMAGASINET
Hamngatan 5, mitt emot Nord. Komp.

Medicinsk och Elektrisk
Hår- och Ansiktsbehandling
Bortt. av vårt, bruna fläckar, liktor-
nar med violetta strålar. Gen. härväxt
bortt. med elektrolysbehandling. Mani-
cure, Pedicure för damer och herrar.

HILDA JONSON
Götgatan 18. Tel. S 332 99. Stockholm.

Sjuka och svaga
hänvisas till den av tusentals beprövade
"WOHLMUTH-METODEN"
som bekvämt kan utföras i hemmet.
Begär muntliga, kostnadsfria upplys-
ningar från
WOHLMUTH-CENTRALEN, Kungsg. 28,
Stockholm. Tel. 112 17 & Norr 52 33.

Importförmedlingen

Innehavare:
E. W. Palmstierna

Säkrast 12—5
R. T. 757 79

Moderna klädnigar, underkläder m. m.
Senaste nyheter från Paris och London.
Billiga priser.

Brahegatan 7 B, Stockholm.

Fru Emma Holmin

Manicure, Fotbehandling, Frostskador
behandlas. Hygienisk ansikts-
behandling med Massage, Elektrici-
tet, Violetta strålar och Vibrator.
Cremer m. m. till salu.
Lästmakaregatan 8. Tel. Norr 235 89.

Engelbreds Sjuksköterskebyrå

anskaffar sjuksköterskor och barnsköter-
skor. Valhallavägen 18, II, Stockholm.
Tel. 861 81. N. 241 13.

Det av N. F. K. Sverige utarbetade
LIVSTYCKET

för barn och vuxna
samt Promenadskor och kängor av bre-
dare och smalare typ utarbetade av Sv.
Kv. Centr. Förb. för Fys. Kultur, fin-
nes och kan beställas i
Anna Ahlströms Sybehörsaffär,
Götgatan 95 - Stockholm
Telefon S. 311 84.

Ni är inte riktigt nöjd
med det kaffe Ni nu köper!
Försök hos Kahns! Där får Ni den
rätta sorten just i Eder smak. Försök-
skott övertygar Eder!
F. J. KAHN,
61 Kornhamnstorg 61 - Tel. 3130, N. 2139

Massage, Solbad, Ansikts- o. Fotbehandling
Kungsgatan 64, 1 tr. Norr 87 47.
Fru AGNES SVENSSON
Ex. Sjukgymn.

SVENSKA PIANOFABRIKEN

Blekingegatan 61, Stockholm
Tel.: Söder 28 28.
Förstklassiga pianon i olika trä-
slag. Erkända av våra främsta musi-
ker. Billiga priser.
Reparationer o. stämningar utf. billigt.

Folkhälsan och medicinalväsendet.

II. EN ÅTERBLICK.

Av Ada Nilsson.

Dagens olika stridsfrågor ställs under stundom i skarpare belysning genom en historisk återblick, även om densamma gäller en till synes så ointressant sak som ett gammalt ämbetsverk. Jag tillät mig i en föregående artikel i Tidevarvet uppställa den frågan, om ej Medicinalstyrelsens uppkomst och utveckling utgjorde ett hinder för att den skulle under sin nuvarande form och ledning vara det hälsodepartement, inom vars domvärjning man gärna ville rycka in de stora social-medicinska arbetsområdena.

Medicinalstyrelsen är visserligen ett ärevärdigt verk, men dess anor äro dock ej så överväldigande gamla. På det hela taget ha vi här i landet ej så alltför länge åtnjutit ordnad sjukvård. Det av Johan III år 1571 privilegierade bardskärarämbetet, som så småningom ombildades till kirurgiska societeten, utbildade visserligen fältskärer och sårsläkare framför allt för arméns behov. Men vetenskapligt utbildade svenska läkare fanns först på 1600-talet och voro under lång tid framåt ytterst fåtaliga. Läkarkonsten var ringa aktad, gav även en ringa inkomst. Först med Linné och Nils Rosén von Rosenstein blev yrket mera ansett. En särdeles underhållig läkarvård bjöds allmänheten av kringresande oftast utländska charlataner och humbugsmedicinörsäljare.

För att ernå ett bättre sakenas tillstånd bildade i mitten av 1600-talet några Stockholmsläkare en förening — Collegium medicorum — som genom flera författningar, särskilt 1688 års medicinalförfordningar fingo ett sorts privilegium att handha läkarvården i landet. Sålunda fingo inga andra än kollegiets medlemmar, sedan de avlagt en vetenskaplig examen inför kollegiet rättighet att idka praktik. Härigenom ville man skydda allmänheten från kvacksalvare, som sådana betraktades "apotekare, kirurger, okulister, kryddkrämare och materialister" med flera. Kollegiet fick även tillsyn över apotek och jordgummor och så småningom även den förvalning av civil och militär sjukvård, som förut tillhört kirurgiska societeten. De ursprungligen som kvacksalvare betraktade kirurgerna tillkämpade sig genom bittra strider ett lika berättigande med Collegium medicum medlemmar. Societeten upplöstes 1797 och uppgick i Collegium medicum.

Det till ett administrativt ämbetsverk, Sundhetskollegiet, omdanade Collegium medicum, fick under hand vidare verksamhetsområden både av hälsovårdande och sjukvårdande karakter. Efter Serafimerordens-gillet upplösning kom vården och överinseendet över vissa lasarett jämte hospital och sinnessjukvården även in under Sundhetskollegiet, som nu antog

namnet Medicinalstyrelse. Det var så sent som på 1870-talet. Det var fortfarande ett så kallat kollegialt verk. Chefen — generaldirektören avgjorde tillsammans med sina byråchefer — medicinalråden — de olika ärendena. Samtliga dessa voro fortfarande läkare, hade överinseende över var sin avdelning och härskade över veterinärer, apotekare, tandläkare, gymnaster och barnmorskor. Så småningom lyckades det dock veterinärerna att få en egen byrå och egen representant med medicinalråds namn, heder och värdighet. Och på det yttersta av dessa dagar tyckas tandläkare och apotekare också vilja tränga sig fram samma väg.

Efter 1914 års omorganisation består Medicinalstyrelsen av en generaldirektör, läkare, som i stort sett är den beslutande myndigheten, fem medicinalråd, därav fyra läkare och en veterinär samt en kameralbyrå med jurist som chef.

Medicinalstyrelsens uppgifter äro mångahanda. Av ålder kvarstår uppgiften att legitimera d. v. s. berättiga till praktisk verksamhet icke endast de läkare och veterinärer, utan även apotekare, tandläkare, sjukgymnaster och barnmorskor (och i viss mån sjuksköterskor) som avlagt vissa bestämda examina.

Denna legitimering eller granskning av examensbetyg från svensk utbildningsanstalt kan naturligtvis ske lika bra genom vilken administrativ byrå som helst. Men det tillkommer även Medicinalstyrelsen att övervaka alla dessa legitimerades yrkesutövning. En övervakning, som i realiteten bjuder på vissa vanskligheter. Man erinrar sig spritreceptskandalen i Skövde.

Legitimation skall för längre eller kortare tid av Medicinalstyrelsen frantagas läkare, som under utövning av läkarkonsten förövat och blivit dömd för vissa svårare brott, därest Medicinalstyrelsen finner honom okunnig eller ovärdig det förtroende en läkare bör äga.

Likasa kan legitimationen återkallas på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet, orsakad av missbruk av alkohol, morfin och dylikt. I stort sett gäller samma stadgande barnmorskor. Däremot synes ej hinder möta för t. ex. alkoholiserade apotekare eller veterinärer att utöva sitt yrke.

Avgörandet om legitimationens upphävande ligger sålunda i Medicinalstyrelsens hand efter anmälan. I de fall där brott begåtts har domstolen anmälningsplikt till Medicinalstyrelsen. Vad de övriga fallen beträffar, visar erfarenheten att ganska stora missförhållanden kunde förefinnas utan att det kommer till Medicinalstyrelsens officiella kännedom. Och klart är att läkarna, även där de ha en viss övervakningsskyldighet, i det längsta drogo sig för att anmäla andra läkare. Vill man på en gång skydda allmänheten för läkarvård utövd av olämpliga personer och läkare för onödiga trakasserier, som också kunna tänkas, vore det säkerligen bättre att eventuell förlust av legitimation skedde genom domstolsutslag, naturligtvis med skyldighet för domstolen att i varje fall inhämta den medicinska sakkunskapens uttalande. Den orättvist åtalade läkaren har självfallet rätt till rekonsultation. Medicinalstyrelsens uppgift att legitimera och övervaka — dess examensrätt har för länge sedan upphört — förutsätter sålunda inte med nödvändighet den nuvarande formen.

Den gamla striden mot kvacksalveriet ännu mindre.

Gammal tid.

Emma Bendz: A. U. Bååth och hans krets. Geber. Kr. 4:—.

Professorskan Emma Bendz fortsätter sina pietetsfulla skildringar från gångna tiders Skåne. Senast har hon nu i en liten fin volym om 150 sidor samlat minnen och hägkomster från den tidigt döde skalden A. U. Bååths barndom, ungdom och studentliv i Lund. Själv var hon en av dem som livet igenom kände till skaldens näraste, uppfostrad som hon var i granprästgården till Hammarslöv, A. U. Bååths hem. Fru Bendz eget hem var Aspö — till evärdeliga tider berömt genom sin byggherre, Nicolovius Lovén, Danteöversättare och författare till de odödliga skildringarna av "Folklivet i Skytts härad".

Det är alltså i det allra förnämligaste hörnet av Skåne, man betinner sig — söder om den berömda landsvägen. Och det kan ju nu inte hjälpas, att detta stycke jord en gång för alla fått någon alldeles speciellt på sin lott, någonting som vem som helst, tycker man, skulle kunna förstå och värdera utan att ha sina rötter i den myllan just eller ens vara skåning. I alla händelser synes det mig som skulle var och en för svensk kulturhistoria intresserad ha utbyte av denna bok. Inte bara genom de förtjusande glimtar den ger av livet i skånska präst- och bondgårdar under förra seklets mitt utan också för de bilder den meddelar från Lund och den närbelägna folkhögskolan Vilan.

Vi skriva året 1875. Vi äro i den svenska folkhögskolans ungdomliga glans- och jubeldagar, då Vilans förste föreståndare, dr Leonard Holmström och hans utomordentliga hustru Hedvig Nordström ännu voro unga, och då den tanke de omfattade var en sak att hänföras av och kämpa för. A. U. Bååth var en av Vilans första andelägare, och man har nöjet att lyssna till den festdikt av honom, som framsades vid invigningen av det första nyuppförda hus på den tomt, där nu en hel liten stad av lärosalar reser sig.

När A. U. Bååth tyckte bra om en människa, brukade han säga, att hon var en "härlig framtoning". Det är verkligen flera sådana härliga fram-

toningar man genom fru Bendz förmedling får göra närmare bekantskap med. Jag behöver bara nämna en enda, känd och älskad av alla som under de sista decennierna haft något som helst med Lund att skaffa: professor Hans Bendz själv. Det är omöjligt att hjälpa, att överallt där hans gestalt visar sig intresset fångas på ett sådant sätt, att man önskar, att författarinnan måtte skriva en bok till — men med honom som medelpunkt.

Hans och Emma Bendz bodde under sitt äktenskaps första tid i Gleeperska gården vid Södergatan i Lund. "Arbetslampan på min mans skrivbord syntes tydligt nog från gatan", skriver den senare, "den spelade ungefär samma roll för vännerna som sockerbiten gör för flugorna. Innan vi visste ordet av, kunde en hel liten krets vara samlad därinne. Alla anmälde de sin ankomst på samma sätt: "Vi såg att här var tänt, så vi förstod, att ni var hemma." — Hela det studentiska Lund med sitt egendomliga och hjärtliga kamratliv, sina små kulor och sina hippor på dem, slår ju emot en ur en enda sådan mening som denna!

I detta Lund hade litet var den tiden med ett visst intresse iakttagit en ung student vars yttre inte kunde undgå att fångas uppmärksamheten. Han hade en smidig, nästan spenslig gestalt med fint mejslade drag och ett par mörka och vemodiga ögon. Hela apparitionen gav intryck av gammal fin ras. — "Vacker pilt", brukade Albert Bååth säga om honom. Den unge mannen hade redan hunnit med att få ut sin första samling Dikter. Han var det ju som på ett än innerligare sätt än Bååth själv, i sin dikt skulle tolka denna bit jord, där de båda hörde hemma — söder om landsvägen. Han var det också som nu helt nyligen i en kista kom från landsflyktens Buyukdere tillbaka till sin ungdoms stad för att för alltid vila i dess jord. — Ola Hansson.

Fina gamla porträtt blicka emot en från bokens blad. Kråkor och krinoliner skymta. Man föres så långt tillbaka i tiden, att man snuddar vid själva Tegnér. Alltsammans är beskrivet i en enkel och rättfram stil utan kruseduler och konstigheter. I all sin flärdlöshet har den dock sitt eget behag, och man undgår inte att tagas fången av den dämpade och innerliga tonen.

Ellen Michelsen.

GABRIEL-HALLEN

KUNGSGATAN 15

Norr 3562

Konstnärliga arbeten

Armatyr, Tenn

Fajans

Specialité:

SIDENARMATUR

Olga Elmdahl Modemagasin

Kungsgatan 53, Tel. 108 51 STOCKHOLM

Frimärks Thé

James Lindgren & Co.
Sveriges största och förnämsta
Théfirma

Kontrollant:
Stadskemisten i Göteborg
G. Karl Almström
Fil. Dir.

RADIO

Tänker Ni

köpa eller bygga en apparat.

Önskar Ni

upplysningar eller råd,

Vänd Eder

då med förtroende till

Radio-Centralen

3 KUNGSGATAN 3

Lovar mycket
— och håller det!

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-
mineralet "Vikitt"

Framtidens tvål
Pris 1:- krona

Löddrar utmärkt även i hårt vatten!
Radiumhalten kontrolleras av Radium-
experter Fil. Dr. N. Sahlbom

Drick dig till hälsa!

HEMBERGA BORDSVATTEN

Starkt radioaktivt.
Jämfritt.

Stärkande. Uppiggande.

Enl. senaste prov är källans
radiumhalt 5,750 voltenheter.

Kontrollant:

Fil. Dr. BERTIL GROTH.

Erhålls hos varje väl sorterad
handl. samt på restauranter.

Aterförsäljare antagas.

Hemberga Hälsobrunn

TÄBY 259

Nederlaget: Östermalm 90 36.

ELIN WÄGNERS nya roman Natten till söndag

STEN SELANDER i Sthlms Dagbl.:

"Natten till söndag" har alla de goda egenskaper, man är van att träffa hos Elin Wägners: säker och intelligent karaktärsteckning, friskt temperament, som inte utsluter en viss torr humor och en ärlig vilja att tränga på djupet."

NILS ERDMANN i Nya Dagl. Alleh.:

"Hela romanen är en logisk och konstfull praktbyggnad, som endast en så driven och god författarinna, som Elin Wägners onekligen är, varit i stånd att skapa."

EMY EK i Tidevarvet:

"Men den är mera genomlyst av själ än någonsin förr, och dess melodiska klingar länge efter, sedan man läst 'Natten till söndag'."

I varje bokhandel.

Kr. 5:75, inb. kr. 8:—.

4:de tusendet

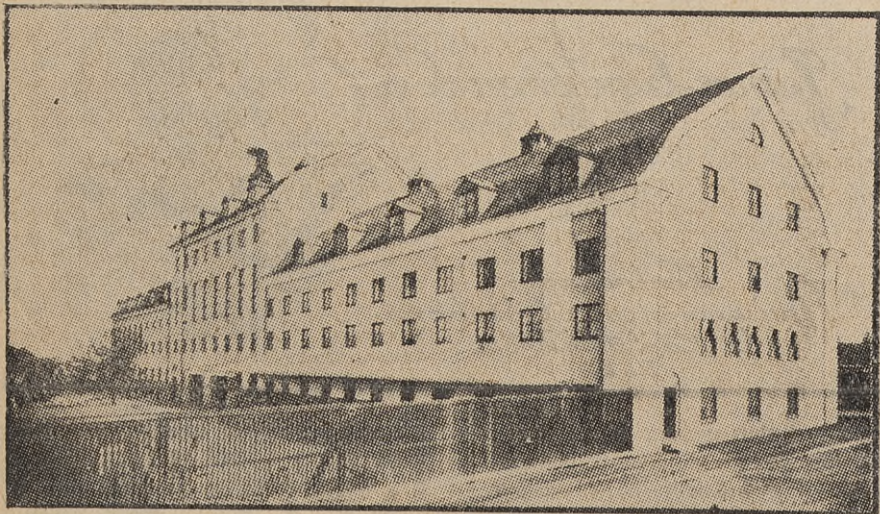
BONNIERS

Kifas sjukstolar

i olika storlekar och skilda utföranden äro väl bekanta för sitt ändamålsenliga och solida utförande. Begär Kifas specialkatalog över sjuk- och rullstolar.

Kirurgiska Instrument
Fabriks A.-B.
— KIFA —
Tel. Norr 286.
Regeringsgatan 31, Stockholm.

Svenska hem i samverkan

Kooperativa förbundets margarinfabrik — landets största.

Ett mönsterföretag som gjort nytta.

Det första företaget av denna typ, som kom till i vårt land, var Kooperativa förbundets margarinfabrik i Norrköping — den största margarinfabrik, som Sverige äger. Detta företag har haft en mycket stor betydelse för de många i vårt land, som behöva denna vara. Genom dess tillkomst har priset på margarin reducerats

med en krona per kilo och en besparing av 12—14 miljoner årligen tillförts vårt folk. Fabriken har också vunnit ett förtroende, som torde vara enastående. Tack vare den fabriken kunna alla Sveriges konsumenter nu vara övertygade om, att deras margarin för all framtid endast kommer att betinga ett skäligt pris.

Från kasernen till jordbruksskolan.

(Forts. fr. sid. 1).

enskommelsen går ut på att England skall giva Australien ett lån på 34 miljoner pund i kolonisationsmedel och planen går vidare ut på att överföra 450,000 människor från England, däribland 34,000 familjer. Då det först och främst är meningen att skaffa utkomstmöjligheter åt lediga industriarbetare, har man med hänsyn till denna kolonisation satt i gång förberedande utbildning i stor stil, för emigranterna. Med armé- och marinförvaltningen har det slutits en överenskommelse, som ger varje soldat rättighet att använda sitt sista värnpliktsår till att låta utbildas på de mönsterföretag som upprättats med australiska förhållanden för ögonen. Villkoret är, att den som fått denna utbildning därefter skall utvandra. På dessa farmer kan samtidigt utbildas 600 kolonister.

Så långt Norges Kvinder. Det är utan tvivel en mäktig plan, som är framläggd. Men man kan dock inte värja sig för en stilla undran över att inte England söker att utnyttja de möjligheter, som finnas inom landet innan det exporterar sina söner, må vara på mycket gynnsamma villkor till andra världsdelar. Det skulle bereda många arbetslösa industriarbetare utkomstmöjligheter, om de miljoner tunnland outnyttjad eller dåligt utnyttjad herrgårdsjord, sportmarker och parker, som finns i England tillvertagos och utnyttjades till sin fulla effektivitet.

Här i Sverige ha vi inte Englands stora resurser och det är inte utan att man ställer sig ännu mera betänksam inför denna export av mänsklig arbetskraft med den bedrövliga erfarenhet för ögonen, som vunnits genom den svenska utvandringen till de franska gruvorna. Här liksom i England finns det dock outnyttjad jord, som skulle kunna ge utkomstmöjligheter för många människor, och det är dessa möjligheter, som i första rummet skola tillvaratagas. Men då gäller det att se till, att inte experimentet med Eskilstunaarbetarna upprepas, vilka skickades upp till sina Norrbottenskolonat utan en aning om de svåra förhållanden, som där skulle möta dem och som också dukade under för dessa svårigheter och måste uppgiva försöket. Den väg som England slagit in på i sin kolonisationspolitik, nämligen att skicka sina unga bondesöner till lantbruksskolan istället för till kasernen är mycket märklig och efterföljarsvärd även för oss från mer än en synpunkt sett. Lär vår ungdom att sköta ett kolonat, så klarar den sig nog även långt uppe i obygd!

Svart på vitt

Idéer och livsåskådning.

Vi kunna ej motstå att ur Kristianstad-bladets redogörelse för mötet i Eslöv citera följande:

— Kristina Borg, rank och rak med sitt blida, goda leende. Behöver jag säga, att stämningen var given. Det blir alltid högtid, när vi ha Kristina Borg ibland oss. Jag har undrat så många gånger, vad det är som gör, att Kristina Borgs närvaro utövar ett sådant inflytande. Det är inte för att hennes vita huvud är så vackert, det är inte för att hon gjort så mycket för vår sak, Kristina Borgs arbete har varit mer av indirekt slag, inte heller är det för att hon var Fredrik Borgs maka, nej, det är något annat... Kristina Borg representerar en annan tid än vår egen, den tid, då idéerna voro ett med livsåskådningen, då man stod men också kunde falla för en idé, då till och med det kunde vara en ära att falla. Jag erinrar om Fredrik Borgs yttrande till Ellen Key, när han kom hem från riksdagen, där hans motion om kvinnlig rösträtt fallit: "Det gör ingenting, om några år går det i alla fall." Det var den unge Fredrik Borgs svar på de beklaganden, som man mötte honom med. Så svarar endast den, för vilken idéerna och livsåskådningen äro ett. Man hade inte lätt att kompromissa, man trodde på sin sak och man stod eller föll för den.

*

Krisen i Danmark.

I sin artikel "Hjulen, som stannat" i nr 41 av Tidevarvet ger fru Marie Hjelmer uttryck för den förhoppningen, att den mångåriga politiska förbindelsen mellan det s. k. radikala vänsterpartiet och socialdemokraterna i Danmark skulle kunna hålla, fastän spänningen varit stor, och en fruktad ministerkris trots allt kunna undvikas. Det har tyvärr visat sig, att denna förhoppning kommit på skam. Den politiska striden är i full gång, danska folket är upplöst och folket skall gå till nya val i början av december.

Det är lite mer än två år sedan Danmarks första socialdemokratiska ministär under Staunings ledning tog statsstyret i sin hand. Socialdemokraterna ha dock icke majoritet varken i folketinget eller landstinget och Staunings regering har därför endast varit möjlig genom en allians med det radikala vänsterpartiet. Detta samarbete tycks också ha varit det bästa möjliga och båda partierna ha hjälpt och stött varandra i framstegsvänlig politik, bl. a. genom att genomföra den stora kommunalskattereformen i mars detta år.

Vad som nu skett i Danmark är intet mindre än en brytning mellan dessa båda partier och detta har vidare fått till följd att Stauning nu måste vädja till folket i val. Den reella valstriden kommer således att stå mellan dessa båda vänsterpartier. Stämningen i Danmark gör för övrigt en högerbetonad regering utsiktslös. Frågar, gäller, om en socialdemokratisk regering åter skall mäta taga ledningen eller om den radikala vänstern skall, som dess ledare Ove Rode ställt i utsikt, kunna bilda kärnan i en regering, stödd på samtliga partier, jämväl de båda högerpartierna. Konservativa och Venstre, med särskild uppgift att finna en väg ur den rådande ekonomiska krisen.

Svenskt patent.
För efterapningar varnas.

Extra inkomst — hemarbete

genom att i hemmen utföra stickarbeten för egen eller vår räkning på vår patenterade stickmaskin ARE — specialmodell.

Säljes även med S. K. F. kullager. Levereras till svenska statliga institutioner.
Överbetala icke rätstickningsapparat med korta nålar då ni kan erhålla en bättre och billigare, näml. Are-Standard till endast kr. 125:—, vilken kan kompl. med randapparat för avig stickning. Nyhet: Are långstickmaskin. Naumanns världsberömda symaskiner med kullager. Begär prospekt.

NORDISKA TEXTILKOMPANIET
Vasagatan 15—17, STOCKHOLM.

Danmark ha nämligen råkat in i en allvarlig ekonomisk kris och åtminstone formellt tycks det vara frågan om åtgärderna att rädda landet ur detta nödtillstånd, som förorsakat brytningen mellan det radikala vänsterpartiet och socialdemokraterna. I intimt samband med detta står också arbetslöshetsfrågan och frågan om understöd till industrin genom större eller mindre anslag. Socialdemokraterna ha begärt 15 miljoner kronor till detta ändamål, medan de radikala ha gått in för 3 miljoner med utsikt till högre anslag främdeles, om så skulle fordras. Både Venstre och de konservativa äro motståndare till direkt statsunderstöd åt industrin. De senare ha som positiv programpunkt i stället höjda tullar, vilket däremot de övriga partierna bestämt motsätta sig.

Man saknar varje möjlighet att kunna förutsäga valstridens utgång. Att Stauning över huvud taget vågar taga risken av en folkdöm bör ju tyda på säkerhet å det egna partiets vägnar och ej så små förhoppningar om förstärkning. Å andra sidan går den radikala vänstern till val på ett program, som lär ha utsikter att samla skarorna. Som huvudpunkter på detta program står en snabb och tillräcklig nedsättning av statsutgifterna, av statsverkens taxor och av sådana tullar och skatter som fördrä de allmänna nödvändighetsartiklarna. Vidare fordrar man sänkning av kommunalskatterna. Staten skall i stället lämna kommunerna hjälp och för att sätta staten i stånd här till fordras bland annat en omedelbar sänkning av militärutgifterna. Ännu en programpunkt bör nämnas nämligen obligatorisk skiljedom i samhällsvådliga arbetskonflikter. Den radikala vänstern är ensam om denna linje. Socialdemokraterna önska visserligen skiljedom, men endast efter regeringens beövande i varje särskilt fall. Venstre och Konservativa däremot äro alldeles emot skiljedom.

Till sist vilja vi upplysningsvis nämna, att efter de sist förrättade valen ha socialdemokraterna i folketinget 55 representanter, den radikala vänstern 20, Venstre 45 och Konservativa 28. I landstinget äro motsvarande siffror 25, 8, 31 och 12.

*

"Arbetsföreställningar"

"Arbetsföreställningar på Operan" läser man i pressen. Ett tiotal planeras under säsongens lopp! Det är säkert utmärkt. Men varför skall det kallas "arbetsföreställning"? S. k. bildade skämta ofta över dem, som använda utländska ord på fel ställe och i oriktig bemärkelse. Men när skall den bildade allmänheten lära sig att rätt använda sitt eget språk? Ett tiotal arbetsföreställningar, säger man. Äro då alla de övriga ämnade för de jättfulla i samhället? Det skulle alltså vara egentligen för dem, som staten består en kungl. opera. Om inte språkbruket följer med sin tid, kommer tiden att tala ett annat språk.

Humanisten och barbaren.

(Forts. fr. sid. 1).

bland oss", då tänker han att han förvisso befinner sig bland densamma. Och tror att massan har rätt däri, att den vill ha profeter ur sin egen tid, ledare, som den kan gå runt omkring, vilket man icke kan med den skönaste spegelbild.

Det är sorgligt kanske att en barbar är så nöjd med sin tillvaro även efter att ha träffat en sådan humanist. En humanist, som försäkrat sig leva ett liv fullt av förborgade njutningar. Det är säkerligen alldeles sant men det är däremot inte sant vad K. J. tror, att barbaren skulle ha tråkigt. Den resande vet av egen erfarenhet hur roligt en barbar kan ha under sitt långa äventyrliga liv. Devinez.

Forsströms Bandhandel

Drottninggatan 70

Spetsar - Band - Kragar

Ni sparar pengar genom att köpa SLOTTSTHÉ, marknadens finaste Ceylonblandning. Återbäringskupong i varje förpackning.

FÖRSÄKRING
SKÄNKER
TRYGGHET

FOLKET
Livförsäkring

SAMARBETE
Brand-Olycksfalls-Garanti-Bil-försäkring

Kooperationens Försäkrings-Anstalter
Kungsgatan 5 - Stockholm

En gedigen boksamling

— utan kännbar kostnad —

kan envar förskaffa sig. Verk av de främsta in- och utländska författare. Synnerligen lämpligt för studiecirklar.

Tillskriv

Red. Gösta Lindberg,

Centralplan III — Gävle.

Rök Teofani Crown de Luxe

Tobakshuset, Birger Jarlsg. 13, Stockholm.

Skånska Handsmagasinet

Västerlånggatan 55 - Stockholm.
Telefon Norr 141 63.
Stort lager av
HANDSKAR, VANTAR o. STRUMPOR
Etabl. 1879.
Äldsta Handskaffär i Stockholm.
Innehavare Fru Lotten Smith.

Det bästa smårödet och kaffebrodet köper man i
Majas Hembageri
Bergsgatan 36, Stockholm
Tel. Kungsh. 54 68
Grahamsbrod o. Wäfflor
10 proc. påbröd lämnas.

F:ä Emil Bäcklin GLASMÄSTERI och RAMAFFÄR

1 AD. FREDRIKSTORG 1
STOCKHOLM

Gott arbete!

Billigaste priser!

Telefoner: Söd. 318 21 & 237 21.

Den som icke är frisk,

besvärar av Magsyra och Huvudvärk Reumatismen samt värk i kroppen rekommenderas att använda en huskur med **Frukt-Salt-Samarin** och rensa mage och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyran från kroppen samt uppriska blodet, så återvinnes hälsa och krafter.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2:50. Erhålles pr postförsökt från Cederroth Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog- & Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Ett parti

O S T

realiseras.

Smöraffären Framåt

28 Nybrogatan och Norrlandsgratan 13.